

Серед багатьох ризиків для прайвесі у соціальних мережах варто виокремити, принаймні, три:

- 1) повна поінформованість про особу;
- 2) повідомлення інформації злочинцям;
- 3) відсутність у особи реального контролю за домірністю інформації про себе.

Наприкінці зазначимо, що Інтернет не повинен бути самоціллю для суспільства, а лише засобом для розвитку людської особистості. Право людини на розвиток має бути базовим критерієм для оцінки міри реалізації всіх її інших прав і свобод, зокрема, свободи слова та доступу до інформації. Адже те, що руйнує людину, не може вважатися свободою, заради якої відстоюється право на вільний Інтернет. Загалом мережа Інтернет виступає як галузь масової комунікації, яка стрімко розвивається і змінюється, а правове регулювання таких галузей завжди розвивається з запізненням.

Петрович З. З.

*Львівський державний університет внутрішніх справ,
здобувач кафедри загальної теорії держави і права*

СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ЦІННОСТІ ПРАВА: СУЧАСНЕ ТРАКТУВАННЯ

За час реформування українського суспільства в багатьох сферах суспільного життя активізувалося значне число супутніх цьому процесу соціальних патологій (криза моральності та правосвідомості, соціальна нестабільність, падіння цінності людського життя), що мають різні причини і підстави. Однією з таких причин є руйнування колишньої ціннісної основи і відсутність нової стрункої системи соціальних цінностей, які відіграють для будь-якого суспільства роль об'єднуючої платформи.

На думку Г. Ріккерта, цінність (те, що має значення, потрібне, важливе для людей) присутнє в дійсності в якості благ (в об'єкті) і в якості оцінки (в суб'єкті). Сфера цінностей трансцендентна. Цінність – це «сєнс, що лежить над усяким буттям». Зв'язок цінностей з дійсністю здійснюється за допомогою сєнсу, який належить обом сферам. Отже, цінності надають сєнс процесом оцінки створюючи ті чи інші блага. Сукупність усіх благ утворює сферу культури. Культура, таким чином, є частиною дійсності, поєднаною з цінностями.

При цьому слід відзначити, що завдяки цінностям можна відрізнити культурні процеси від явищ природи з точки зору їх наукового розгляду, оскільки цінності не являють собою дійсності – ні фізичної, ні психічної (Ріккерт Г. Науки о природе и науки о культуре / Ріккерт Г., Полякова А. П., Бєляєва М. М.; пер с нем. А. Ф Зотова. – Москва: Республика, 1998. – 413 с.).

Потрібно врахувати, що онтологічні питання про те, що є цінність, яка її природа і спосіб буття, як і тотожні питання щодо права, залишаються відкритими. Незважаючи на невизначеність даного поняття, термін «цінність» використовують для вказівки на людське, соціальне і культурне значення об'єктів і явищ, що відсилає до світу належного, цільового, смислової підстави Абсолюту (Абушенко В. Л. *Ценность // Новейший философский словарь* / Сост. А. А. Грицанов. – Мн., 1998. – с.798.). Проте, не будь-яка значущість явища, як ми вважаємо, є цінністю, а лише його позитивна значущість. Більш того, на наш погляд, у витоках цієї значущості перебуває сама людина, її корінні цілі та ідеали.

Розглядаючи право як соціальну цінність, варто зазначити, що правові цінності є лише частиною інших соціальних цінностей.

Проблема соціальних аспектів ціннісних орієнтирів у праві перебуває у центрі суспільної уваги, тому що втрата цих орієнтирів призведе до деградації людства його аморальності та втрати духовності. Щоб цього не допустити – має бути не просто відновлене розуміння цінності права, а заново потрібно створити якісно нову систему цінностей та ціннісних орієнтацій. Вони, будучи певними ментальними утвореннями, які повинні співпадати з особистими та соціальними запитами нашого суспільства (Білецька Л. В. *Українське суспільство та його ціннісні орієнтації в умовах перехідного періоду* / Л. В. Білецька // Альманах. Філософські проблеми гуманітарних наук. – 2010. – № 17. С.143-147).

Найвища соціальна цінність – це повага до людської особистості. Цінність виражається у тому, що вона виступає засобом збудження в громадянах не тільки духу ініціативи, а й відповідальності. У цьому виразно вбачається його соціальна цінність (Черних Є. М. *Цінність об'єктивного і суб'єктивного права* / Є. М. Черних // *Держава і право*. – 2004. – вип. 29. – с.89-95).

З розвитком суспільства, ускладнення суспільних зв'язків поступово формується специфічний суспільний інтерес, що часто не збігається з інтересами окремих представників даного соціуму.

Дослідження питання цінностей права у сучасному суспільстві має важливе наукове і практичне значення. Значення цінностей права дає можливість звернути увагу на ключові характеристики права, що сприяє підвищенню ролі права у суспільстві, усуненню правового нігілізму, підвищенню рівня правосвідомості і правової культури, прагненню до правової поінформованості і забезпеченню правової освіченості населення (Карась А. Г. *Право як ціннісна основа українського суспільства* / А. Г. Карась // *Держава і право*. – 2010. – вип. 48. – с.56-61).

Зрозуміло, що зараз ми зустрічаємо різні уявлення про право, але їх об'єднує, визнання цінностей права в житті суспільства та людини. Не випадково в рамках філософії права, юридичної деонтології, порівняльного правознавства традиційно розглядаються і джерела права, і правова

культура, і юридичні організації, і юридична освіта та професія в різних правових системах світу. В цьому відображається своєрідний загальний методологічний підхід, який доповнюється національними акцентами та переважною умовою для того чи іншого елемента. Це підтверджує, як уже наголошувалось, досвід різних правових систем.

Соціальна цінність права має кілька форм вираження: як феномен культури: полягає в тому, що вона належить до фундаментальних цінностей світової культури, вироблених людством у перебігу його розвитку, в такому значенні право розглядається як атрибут цивілізації, як втілення гуманістичних прагнень людства, як результат боротьби за свободу і справедливість; як інструмент задоволення потреб – інструментальна цінність права, яка зумовлюється передусім його особливими зовнішніми формальними властивостями: нормативністю, системністю, формальною визначеністю, загальнообов'язковістю; теологічна цінність права – як мета діяльності різних суб'єктів. Дані форми мають різні рівні формалізації: теоретичний і практичний.

Отже, кожний індивід сучасного соціуму стикається з актуалізацією права під впливом конкретних життєвих ситуацій. Він пропускає крізь свою свідомість ті чи інші правові цінності, які в подальшому стають ціннісними орієнтирами для повноцінного життя в соціумі.

Здатність права виступати силою, яка протистойть сваволі, а також слугувати метою та засобом втілення соціально-справедливих, прогресивних потреб та інтересів кожного члена соціуму, та усього суспільства загалом, сприяти розвитку тих чи інших відносин, в яких зацікавлені як окремі індивіди так і суспільство в цілому і є його соціальною цінністю, яка вносить стабільність і порядок в усі без винятку соціальні відносини.